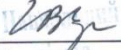
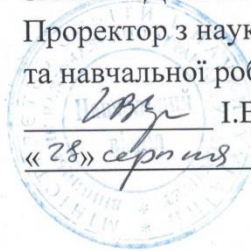

Міністерство освіти і науки України
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

І.В. Гунько
«28» серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ»

для студентів

Галузь знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
освітнього рівня першого (бакалаврського)

Вінниця - 2020 рік

Робоча програма навчальної дисципліни Планування діяльності підприємств для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 2020 р., 16 с.

Розробники:

Сахно А.А.. д.е.н., професор кафедри економіки

Викладачі:

Сахно А.А.. д.е.н., професор кафедри економіки

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри економіки
Протокол від «25» серпня 2020 року № 1

В. о. завідувача кафедри _____ Хаєцька О.П.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні навчально-методичної комісії факультету економіки та підприємництва
Протокол від «25» серпня 2020 року № 1

Голова комісії факультету _____ О.В. Левчук

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні науково-методичної комісії університету

Протокол від «26» серпня 2020 року № 1

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	<p style="text-align: center;">Галузь знань <u>07 Управління та адміністрування</u></p> <p style="text-align: center;">Спеціальність <u>076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»</u></p> <p style="text-align: center;">Освітнього рівня <u>першого (бакалаврського)</u></p>	Нормативна	
Атестацій – 2		Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: захист презентацій		4-й	5-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		8-й	9-й
		Лекції	
		22 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	2 год.
		Самостійна робота	
	78 год.	114 год.	
	Індивідуальні завдання:		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 6	Вид контролю: екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/2

для заочної форми навчання – 1/19

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни «Планування діяльності підприємств» є вивчення механізму планування обсягів виробництва продукції, собівартості, прибутку та рентабельності виробництва, їх зв'язок та взаємозалежність, а також інші питання стосовно планування загальних показників діяльності виробничого підприємства в умовах ринку.

Завданням вивчення дисципліни є набуття теоретичних та практичних засад у процесах планування основних показників підприємства з використанням різних методів та засобів економічного аналізу, математичної статистики та інших.

3. Програма навчальної дисципліни

Атестація 1.

Науково-методологічні основи планування

Тема 1. Планування і його основні принципи та закони.

Тема 2. Види планування та нормативна база планування.

Тема 3. Методологічні основи планових розрахунків.

Тема 4. Системи економічних показників і вимірювачів планів та їх скорочена характеристика.

Тема 5. Планування підприємницької діяльності як функція управління підприємством.

Атестація 2.

Особливості планування на підприємствах

Тема 6. Планування підприємницької діяльності як функція управління підприємством.

Тема 7. Система планів у ринкових умовах господарювання. Система планів підприємства.

Тема 8. Прогнозування як початковий етап стратегічного планування.

Тема 9. Стратегічне планування.

Тема 10. Бізнес-планування.

Тема 11. Фінансовий план підприємства та його формування.

4. Результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення дисципліни «Планування діяльності підприємств» фахівець повинен знати:

- науково-методологічні основи планових розрахунків;
- методи планових розрахунків, які застосовуються у поточному і оперативному плануванні;
- етапи та послідовність планових розрахунків, які застосовуються при побудові різних видів планів;
- основні планові показники та способи їх розрахунку в умовах ринкової економіки;
- особливості планових розрахунків різних видів планів: стратегічних, бізнес планів, поточних, оперативних;
- економічні основи поліпшення виробництва за допомогою коректування планів, як на початку, так і у період виробничих процесів.

Фахівець повинен виконувати техніко-економічні розрахунки планових показників, проводити техніко-економічний аналіз планів, розробляти заходи по підвищенню ефективності виробництва і кращого використання ресурсів, використовувати у техніко-економічних розрахунках математичні моделі та обчислювальну техніку.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Атестація 1. Науково-методологічні основи планування												
Планування і його основні принципи та закони	9	2				7	13	2				11
Види планування та нормативна база планування	12	2	2			8	12					12
Методологічні основи планових розрахунків	12	2	2			8	11					11
Системи економічних показників і вимірювачів планів та їх скорочена характеристика	12	2	2			8	12					12
Планування підприємницької діяльності як функція управління підприємством	12	2	2			8	13	2				11
Разом	57	10	8			39	61	4				57
Атестація 2. Особливості планування на підприємствах												
Система планів у ринкових умовах господарювання.	11	2	2			7	9					9
Система планів підприємства	10	2	2			6	12		2			10
Прогнозування як початковий етап стратегічного планування	11	2	2			7	9					9
Стратегічне планування	10	2	2			6	10					10
Бізнес-планування	11	2	2			7	9					9
Фінансовий план підприємства та його формування	10	2	2			6	10					10
Разом	63	12	12			39	59		2			57
Усього годин	120	22	20			78	120	4	2			114

6. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.н.	з.ф.н.
1	Планування і його основні принципи та закони	2	2
2	Види планування та нормативна база планування	2	
3	Методологічні основи планових розрахунків	2	
4	Системи економічних показників і вимірювачів планів та їх скорочена характеристика	2	
5	Планування підприємницької діяльності як функція управління підприємством	2	2
6	Планування підприємницької діяльності як функція управління підприємством	2	
7	Система планів у ринкових умовах господарювання. Система планів підприємства	2	
8	Прогнозування як початковий етап стратегічного планування	2	
9	Стратегічне планування	2	
10	Бізнес-планування	2	
11	Фінансовий план підприємства та його формування	2	
	Разом	22	4

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.н.	з.ф.н.
1	Види планування та нормативна база планування	2	
2	Методологічні основи планових розрахунків	2	
3	Системи економічних показників і вимірювачів планів та їх скорочена характеристика	2	
4	Планування підприємницької діяльності як функція управління підприємством	2	
5	Планування підприємницької діяльності як функція управління підприємством	2	
6	Система планів у ринкових умовах господарювання. Система планів підприємства	2	2
7	Прогнозування як початковий етап стратегічного планування	2	
8	Стратегічне планування	2	
9	Бізнес-планування	2	
10	Фінансовий план підприємства та його формування	2	
	Разом	20	2

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.н.	з.ф.н.
1	Планування і його основні принципи та закони	7	11
2	Види планування та нормативна база планування	8	12
3	Методологічні основи планових розрахунків	8	11
4	Системи економічних показників і вимірювачів планів та їх скорочена характеристика	8	12
5	Планування підприємницької діяльності як функція управління підприємством	8	11
6	Планування підприємницької діяльності як функція управління підприємством	7	9
7	Система планів у ринкових умовах господарювання. Система планів підприємства	6	10
8	Прогнозування як початковий етап стратегічного планування	7	9
9	Стратегічне планування	6	10
10	Бізнес-планування	7	9
11	Фінансовий план підприємства та його формування	6	10
	Разом	78	114

9. Індивідуальні завдання

(індивідуальні самостійні завдання для розв'язання, реферати)

1. Управлінський облік і його зв'язок з функцією керування - плануванням.
2. Найбільш розповсюджені методи екстраполяції, застосовувані в прогнозуванні.
3. Найбільш розповсюджені методи експертизи, застосовувані в прогнозуванні.
4. Найбільш розповсюджені методи математичного моделювання в прогнозуванні.
5. План маркетингу й особливості його формування.
6. Методи розробки плану маркетингу.
7. Методи розробки стратегічних планів підприємства.
8. Найбільш розповсюджені стратегії підприємства, застосовувані в ринкових умовах господарювання.
9. План розвитку капітального будівництва на підприємстві. Джерела його формування і складові частини.
10. План розвитку керування підприємством. Джерела його формування і складові частини.
11. Структура бізнес-плану інноваційних процесів. Особливості розробки окремих його розділів.
12. Структура бізнес-плану нового напрямку діяльності. Особливості розробки окремих його розділів.
13. Оцінка ризику і його страхування при розробці бізнес-планів.
14. Особливості контролю за плановими показниками стратегічних планів і планів маркетингу.
15. Оптимізація виробничої програми по номенклатурі випуску продукції.
16. Оптимізація виробничої програми по витратах на виробництво.
17. Оптимізація виробничої програми по ресурсах.
18. Планування програми запуску і межопераційних заділів для перериваної-поточної лінії виробництва (масове виробництво).
19. Планування енергетичних потреб виробництва.
20. Методи планування собівартості продукції. Їхня класифікація і характеристика.

21. Методи планування ціни на промислову продукцію. Їхня класифікація і характеристика.
22. Методи планування прибутку від виробничих і невиробничих операцій.
23. Особливості планування витрат на виробництво в ринкових умовах господарювання.
24. Планування рівня якості продукції і контроль за його виконанням
25. Планування номенклатури й асортименту продукції в умовах сезонних коливань попиту.
26. Планування потреби в інструменті й оснащенні по виробничих підрозділах.
27. Планування типу виробництва і технологічного маршруту виробничого процесу виготовлення продукції.
28. Планування фінансової діяльності підприємства.
29. Планування науково-дослідних робіт.
30. Основні планові показники якості продукції й особливості їхнього розрахунку.

10. Критерії оцінювання результатів навчання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота											Сума
Атестація 1					Атестація 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	
10	10	10	10	10	8	9	8	8	8	9	100

11. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

- Заліки;
- Стандартизовані тести;
- Презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- Студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- Інші види індивідуальних і групових завдань.

12. Форми поточного та підсумкового контролю

Опитування

Захист тем

Тестування

Перевірка конспектів

Реферативні повідомлення

Модульна контрольна робота

13. Рекомендовані джерела інформації

ОСНОВНА

1. Бельтюков Е.А., Бревнов А.А., Парсяк А.Н. Планирование деятельности предприятия: Учебное пособие. Харьков: Одиссей, 2006. 84 с.
2. Гаврилов Д.А. Управление производством на базе стандарта MRP II. СПб.: Питер, 2003. 352 с.
3. Добровольский Е. Ю., Карабанов Б. М., Боровков П. С., и др. Бюджетирование: шаг за шагом. 2-е изд. Изд-во: Питер, 2010. 480 с.
4. Економіка підприємства: Підручник / За ред. С. Ф. Покропивного. К.: КНЕУ, 2000. 528 с.
5. Іванова. В.В. Планування діяльності підприємства: Навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 472с.
6. Котлер Ф. Маркетинг менеджмент. СПб: Питер, 2002. 512 с.
7. Методичні рекомендації по формуванню собівартості продукції (робіт, послуг) в промисловості № 47 від 2 лютого 2001 р.
8. Планування діяльності підприємства: Навч. посіб. / За заг. ред. В.Є. Москалюка. К.: КНЕУ, 2005. 384 с.
9. Покропивний С. Ф., Соболев С. М., Швиданенко Г. О. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 1998. 208 с.
10. Портер М. Стратегія конкуренції / Пер. з англ. А. Олійник, Р. Скільський. К.: Основи, 1997. 390 с.
11. Производственный менеджмент. Под ред. С. Д. Ильенковой. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2000. 583 с.
12. Тарасюк Г.М., Шваб Л.І. Планування діяльності підприємства: Навч. посіб. К.: Каравела, 2005. 312 с.
13. Фінанси підприємств: Підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогіна. 3-є вид., перероб. та доп. К.: КНЕУ, 2000. 460 с.

ДОДАТКОВА

14. Сахно А.А. Особливості оцінювання рівня конкурентоспроможності підприємств / А.А. Сахно, І.Ю. Салькова, А.О. Слободянюк // Регіональна бізнес-економіка та управління: науковий, виробничо-практичний журнал. – 2018. – № 1(57). – С. 77-86.

15. Сахно А.А. Сутність та оцінка фінансового стану підприємств / А.А. Сахно, Ю.О. Заболотна // Регіональна бізнес-економіка та управління: науковий, виробничо-практичний журнал. – 2018. – № 1(57). – С. 69-76.

16. Сахно А.А. Кредитування сільськогосподарських підприємств в Україні / А.А. Сахно, Я.В. Жук, А.В. Царенко // Регіональна бізнес-економіка та управління: науковий, виробничо-практичний журнал. – 2018. – № 2(58). – С. 58-66.

17. Sakhno Andrii. Evaluation of the Efficiency of Enterprises by the Method of Analysis of Functioning Environment / Andrii Sakhno, Oksana Hryvkivska, Iryna Salkova, Lesia Kucher // Journal of Environmental Management and Tourism. – Summer 2019. – Volume X, Issue 3 (35). – pp. 499-507.

18. Sakhno Andrii. Impact of Credit and Investment Resources on the Productivity of Agricultural Sector / Andrii Sakhno, Natalia Polishchuk, Iryna Salkova, Anatolii Kucher // European Journal of Sustainable Development. – 2019. – 8, 2. – Pp. 335-345.

19. Andrii Sakhno, Iryna Salkova, Antonina Broyaka, Nataliia Priamukhina. A Methodological Analysis for the Impact Assessment of the Digitalisation of Economy on Agricultural Growth. International Journal of Advanced Science and Technology Vol. 29, No. 8s, (2020), pp. 242-249.

20. Andrii Sakhno, Iryna Salkova, Nataliia Polishchuk, Lesia Kucher, Inna Stashko. Efficiency of managing liabilities of enterprises of different types of economic activities European Journal of Sustainable Development. 2020. No.9 (1). Pp. 423-431.

21. Andrii Sakhno, Nataliia Polishchuk, Iryna Salkova, Lesia Kucher, Olena Kudyрко. Mortgage lending system of agricultural enterprises of Ukraine. *Revista*

22. Сахно А.А., Салькова І.Ю. Мотивація економічної діяльності підприємств сільськогосподарського машинобудування. Монографія. Вінниця: ТОВ «Твори», 2020. 308 с. ISBN 978-966-949-436-8